

budowle ogrodowe, pod względem przeznaczenia, użytkowego dzielą się na: 1. ~~budynki mieszkalne~~, o charakterze stałym: ⁺pałac i ⁺wille, położone wśród ogrodów, oraz czasami letnie domki, ⁺pawilony; 2. ~~budynki gospodarsze~~, związane z utrzymaniem i użytkowaniem ogrodu /np. ~~podszarnie~~, ciepłarnie, ⁺orangerie itp./; 3. ~~budynki rozrywkowe: teatr, estrady, muzykone, pawilony do tańca~~, ^{widowniowe i bazy do} 4. ~~budynki usługowe~~ /np. kawiarnie, restauracje, winiarnie, gospody itp./ i 5. ~~budynki dekoracyjne~~, związane często z treścią usługową: ⁺altany, ⁺pergole, ⁺gloriety, ⁺groty i in. Do grupy budowli ogrodowych zaliczyć należy części urządzeń komunikacyjnych jak np. schody, mosty, bramy itp.; budowle wodne: studnie, źródła, fontanny, akwedukty, ~~szlaki wodne~~; budowle związane z ukształtowaniem terenu: mury oporowe, tarasy; oraz budowle, stanowiące ochronę obszaru ogrodowego, jak ogrodzenia. ^{bramy} Architektura ogrodowa stanowi integralną część ogólnej kompozycji ogrodowej: budynki i budowle tworzą początki lub zakończenia głównych osi i ich dominanty, akcentując punkty węzłowe kompozycji, tworzą ramy dla zespołów roślinnych lub wodnych, odgraniczają ogród od reszty krajobrazu; oznaczają się lekkością, malowniczością i różnorodnością form. Cechy te dotyczą również ⁺fasad budynków mieszczących się w układzie przestrzennym ogrodu; różnice w ich ukształtowaniu zachodzą m.in. we wprowadzeniu różnych elementów stanowiących przejście od budynku do terenu ogrodowego /⁺perystyle, ⁺krużganki, ⁺~~diapazy~~, ⁺loggie, ⁺pergole, ⁺tarasy itp./. W dziejach budownictwa ogrodowego przewija się linia podziału na budynki "architektoniczne" i "rustykalne". Grupa pierwsza posiadała naogół te same cechy stylistyczne, co np. związany z założeniem ogrodowym pałac. W wyniku przekształceń szeregu ogrodów pod wpływem szkoły ⁺Le Nôtrée wprowadzono szereg nowych elementów architektonicznych niezależnie od starych, włączając wszystkie do wspólnego programu kompozycyjnego.